

N:o 93.

Af herr **N. Wallmark**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af 62 § i strafflagen för krigsmagten.

Strafflagen för krigsmagten af den 7 oktober 1887 innehåller uti §§ 60, 61 och 62 bestämmelser angående det fall, att krigsman gör sig skyldig till rymning. De båda förstnämnda paragraferna angå det förhållandet, att rymning sker under pågående krig eller då i anledning af krigsfara mobilisering egt rum eller förestår. Den 62 § afser rymning under fredstid. Såsom straff i sistnämnda fall föreskrifver lagen afsättning, derest brottet blifvit begånget af officer eller underofficer, samt stadgar, för den händelse någon af manskapet dertill gör sig skyldig, att den felande skall straffas första gången med disciplinstraff af sträng arrest, andra gången med fängelse i högst sex månader, tredje gången med fängelse från och med sex månader till och med ett år samt fjerde och följande gånger till straffarbete från och med sex månader till och med två år.

Det disciplinstraff, som utgör påföljden af soldats rymning första resan, kan enligt 20 § af strafflagen för krigsmagten icke blifva svårare än åtta dagars sträng arrest.

Enligt min uppfattning och enligt den erfarenhet, som under senare tider framträdt, måste sistberörda straffbestämmelse anses alldeles för låg; och det är i syfte att vinna en ändring härutinnan som jag tager mig friheten att nu hos Riksdagen härom väcka förslag.

Inom det län, jag tillhör, och, såsom jag tror mig veta, äfven inom andra län hafva under senare tider rymningsbrott från manskapets sida blifvit i beklaglig grad talrika. Anledningarna härtill äro icke svåra att finna. Den ökning i tjenstgöring, som med senaste arméorganisation inträdt, tillika med den ökning i tillfällena att med lätthet finna lönande arbetsförtjenster, hvilken våra dagars ekonomiska utveckling medfört, samverka till att göra soldaten i många fall obenägen att qvarstå i den beställning vid

krigsmagten, som han åtagit sig, och innebära för honom en frestelse att söka genom rymning undandraga sig de pligter, dem han såsom krigsman iklädt sig. Icke minst befrämjas hans benägenhet att vedervåga ett dylikt kontraktsbrott genom vetskapen, att, om hans undanhållande från tjenstgöringen icke skulle komma att lyckas, utan han blefve ertappad, påföljden häraf icke är annan eller svårare än åtta dagars sträng arrest. Det inträffar fördenskull icke sällan, att soldaten eller fältjägaren tillsäger sina rotehållare, att han icke vidare vill stå kvar i tjensten mot åtnjutande af de förmåner, som äro i kontrakt betingade, utan fordrar en kontant tillökning i lön af exempelvis 50, 100 eller 200 kronor årligen, under framhållande, att, om detta icke medgifves honom, han nog skall veta bereda sig utväg att blifva tjensten fri i allt fall. Och i de många fall, der hotelsen sättes i verket och rymning för ändamålet anlitas, komma rotehållarne, som under senaste åren fått skaffa fältjägare för mycket hög lega, varierande emellan 200 och 600 kronor förutom årslönen, i ganska stor och känbar förlägenhet.

Det missförhållande, som jag påpekat, är naturligen att beklaga, icke från synpunkten af rotehållarnes intresse allenast, utan väsentligen med hänsyn till, att de ordningens och pligtens band, som oafvisligen måste inom militärväsendet hållas vid magt, derigenom försvagas och upplösas. De tätta rymningsbrotten och den lindriga påföljd, som inträder, i händelse den förymde en gång ertappas, äro tyvärr alltför mycket egnade att försvaga den känsla utaf åtagen krigsmannapligt, hvars bevarande är af så ytterst stor vikt.

På grund af hvad jag sålunda anfört, vågar jag fördenskull hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af andra stycket utaf 62 § strafflagen för krigsmagten, att den i sagda lagrum stadgade straffpåföljd måtte, särskildt i hvad den afser första resan rymning, varda skärpt.

Om remiss till lagutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1899.

Nils Wallmark.

Uti motionen instämma:

O. H. Ström.

E. V. Bäckström.

Joh. Nilsson.